

TEMA SONU DEĞERLENDİRME

TUZ GÖLÜ TUZ ÇÖLÜ OLMAYACAK

(...)

Anadolu'nun ortasında her tarafa bereket saçan Tuz Gölü. Anadolu'da binlerce yıldan beri tarihe tanıklık eden Tuz Gölü, Türkiye'nin en büyük göl tuzu üretim bölgesidir.

Dünya'nın yüzde 32,9 tuzluluk oranı ile en tuzlu ikinci gölüdür. Gölün tabanı 1-30 santimetre kalınlığında bir tuz tabakası ile kaplıdır. Türkiye'nin en az yağış alan yerinde olan bu gölün beslediği kaynak sular çok azdır.

(...)

Hiçbir canlı, tuz olmadan varlığını uzun süre devam ettiremez. Ayrıca insan vücudunun yüzde 3,5'ini tuz oluşturur. Bunun dışında, tuzun endüstride de 14 bin kadar kullanım alanı vardır.

Türkiye'nin en önemli tuz deposu olan bu gölün kıyısında gezerken ayağınız tuz kristalleriyle dans eder. Siz de bu sayede her türlü stresten kurtulursunuz. Doğanın mükemmelliğine hayran kalırsınız.

(...)

Bu doğa harikası göle her yıl 200 bin ton kirli atık bırakılmaktadır. Bu nedenle doğal dengesi gün geçtikçe bozulan gölün yakın bir gelecekte işlevini yitirmesi söz konusu. Göl üzerinde incelemeler yapan bilim insanları Tuz Gölü'nün hızla kirlendiğini ve yok olduğunu belirtiyor.

Bozulan birçok şeyi tekrar düzeltebiliriz. Ama doğal dengesi bozulan bir gölü tekrar kazanmanın imkânı yoktur. Yavrularına yemek götürme-

nin heyecanı ve mutluluğu içinde rüzgârla dans eden gümüş martı kuşunun yuvasını kirletmeye sizce hakkımız var mı?

Muzaffer ACAR

1, 2, 3, 4, 5 ve 6. soruları metne göre cevaplayınız.

1. Bu metinde yazar, Tuz Gölü'yle ilgili hangi karşılaştırmayı yapmaktadır? Açıklayınız.

Türkiye'nin en büyük tuz gölü olması, en tuzlu ikinci gölü olması, en az yağışlı yerinde olması, en önemli tuz deposu,

2. Bu metinde Tuz Gölü'nün değinilen özelliklerinden üç tanesini yazınız.

- 1-Türkiye'nin en büyük tuz gölü olması,
- 2-Dünyanın en tuzlu ikinci gölü olması,
- 3-Ülkenin en az yağışlı yerinde olması,

3. Tuz Gölü'ne bırakılan kirli atıklar gölün dengesini nasıl bozuyor olabilir? Anlatınız.

Kirli atıklar orada bulunan canlıların ölmesine neden oluyor. Canlı çeşitliliği zarar görüyor. Göl zarar görüyor ve kuruyor.

4. Tuz Gölü'nün yok olması hangi tehlikeleri beraberinde getirecektir? Düşüncelerinizi açıklayınız.

Tuz canlılar için önemlidir. Tuz Gölü yok olursa canlıların hayatı da tehlikeye girer.

5. Tuz Gölü'nün karşı karşıya olduğu felaket dışında, günümüzde başka hangi çevre felaketleri yaşanmaktadır? Anlatınız.

- 1-Sanayi atıklarının nehir sularına karışması
- 2-Termik santraller
- 3-Evsel atık ve çöpler

6. Tuz Gölü'nü kurtarmak amacıyla yetkililere bir mektup yazınız.

Sayın Yetkili,

Sayın yetkililer...

Tuz insan hayatı ve diğer canlılar için son derece önemli bir mineraldir.

Tuz Gölü ülkemiz için önemli bir kaynaktır.Onun için Tuz Gölü'nün bir an önce doğal dengesinin korunması ve eski özelliğine kavuşturulması gerekmektedir.

7. Aşağıdaki cümlelerde varlıkların adlarının yerine kullanılan kelimeleri bularak altlarını çiziniz. Bu kelimeleri siz de birer cümle içinde kullanınız.

Çevre temizliği etkinliğine ben de katılacağım.

Ben bugün okula gidemedim.

Çevremizin korunması konusunda herkes duyarlı davranmalı.

Herkes üzerine düşen görevi yapmalıdır.

Yazımda bazı hatalar vardı, bunları öğretmenimle düzelttik.

Bunları kim getirdi?

8. Aşağıdaki metinlerden hangisinin anlatıcısı diğerlerinden farklıdır?

A) Evin kapısına ulaştığımızda kapıyı ilk olarak hangimizin çalması gerektiğine karar veremiştik. Arkadaşlarımızdan biri kura çekmeyi önerdi. En mantıklı yol buydu. Çünkü hiçbirimiz kapıyı çalan ilk kişi olmak istemiyorduk.

B) Yatağa uzandığından beri uyuyamıyor, içi içine sığıyordu. Yarın karne günüydü ve karnesindeki harika notları görmek, karnesini ailesine göstermek için sabırsızlanıyordu. Bir yıl boyunca düzenli çalışmış ve bu güzel karneyi sonuna kadar hak etmişti.

C) Yola çıktıklarında bizi de arayacaklarını söylemişlerdi. Akşam oluyordu ve saatlerdir kimse aramamıştı. Merakımız ve tedirginliğimiz gittikçe artıyordu. Telefon çalsa hepimiz telefonu aynı anda açacak gibiydik.

D) Sokak lambasının ışığına toplanan kelekleri seyretti gülümseyerek. Sonra bana döndü, yüzündeki gülümseme iyice aydınlanmıştı: "Kelebekler... Ne kadar da güzeller değil mi?" dedi. Ne diyeceğimi bilemedim.